

บทที่ 2

กรอบแนวคิดทางทฤษฎีและบทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

2.1.1 ทฤษฎี Product Life Cycle

การพิจารณาวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Product Life Cycle) แบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ ช่วงเริ่มแรก ช่วงการเจริญเติบโต ช่วงการโตเต็มที่ ช่วงถดถอย

1) ช่วงเริ่มแรก (Introduction) สินค้าจะมีการเจริญเติบโตอย่างช้าๆ จะเห็นได้ว่าเส้นโค้งของการเจริญเติบโตไม่ค่อยสูงชันนัก และช่วงนี้ธุรกิจไม่ค่อยมีกำไร เพราะเป็นช่วงของการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนซื้อที่ดิน โรงงาน อุปกรณ์ เครื่องใช้ การลงทุนโฆษณา ส่งเสริมการขายต่างๆ เพื่อให้ลูกค้าเกิดการรับรู้เกิดการทดลองใช้ และเมื่อสินค้าติดตลาดแล้วก็เริ่มเข้าสู่ช่วงที่สอง

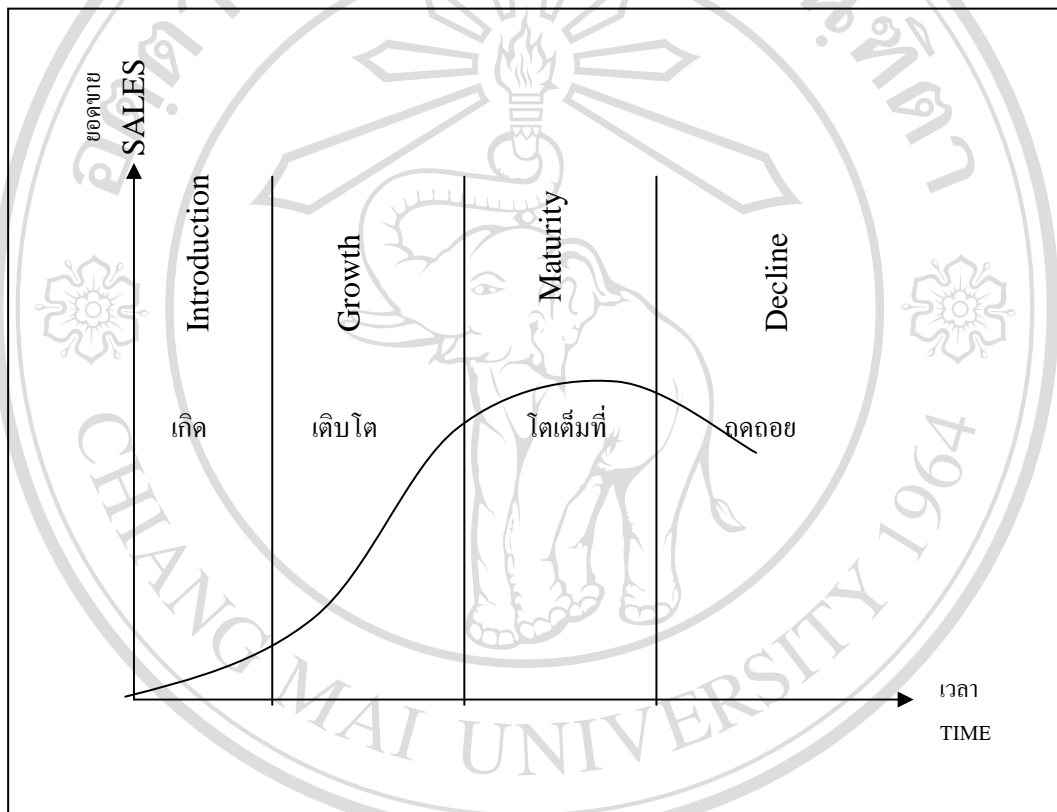
2) ช่วงการเจริญเติบโต (Growth) ในช่วงนี้เส้นโค้งของการเจริญเติบโตเริ่มชันขึ้น ซึ่งแสดงถึงอัตราการเจริญเติบโตขยายออกขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีการแข่งขันสูง ก็แสดงว่างบประมาณที่ใช้ยังต้องสูงอยู่ ถ้าธุรกิจเป็นสินค้าที่เข้ามาในตลาดเป็นรายแรก ธุรกิจก็จะมีคู่แข่งรายอื่นตามเข้ามาแย่งส่วนครองตลาด แต่ถ้าธุรกิจเป็นรายหลังๆ ก็อาจถูกธุรกิจรายใหญ่ที่อยู่มาก่อนกันไม่ให้เข้ามาในตลาด ไม่ว่าจะธุรกิจจะเข้ามาเป็นรายแรกหรือรายหลัง ก็ล้วนแต่ต้องใช้งบประมาณในการแข่งขันมากเพื่อต่อสู้กับคู่แข่งที่จะเข้ามาแย่งชิงส่วนครองตลาด ดังนั้นในช่วงของการแข่งขันนั้นจึงใช้งบประมาณมาก ทำให้ช่วงนี้ธุรกิจมีกำไรน้อย

3) ช่วงการโตเต็มที่ (Maturity) ในช่วงนี้การเจริญเติบโตจะช้าลง เนื่องจากธุรกิจอยู่ในตลาดมานานพอสมควร คนที่ใช้สินค้าของธุรกิจก็คือลูกค้าหลักของธุรกิจ คนที่ไม่ใช้สินค้าของธุรกิจก็คงไม่ใช่ลูกค้าของธุรกิจตลอดไป ดังนั้นจากการที่เป็นเส้นโค้งมีการเพิ่มขึ้นในช่วงนี้เล็กน้อย ก็เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพ รายได้ อายุ การเจริญเติบโตของประชากร แต่ในที่สุดแล้วสินค้าทุกตัวก็ไม่สามารถหนีวงจรชีวิตไปได้ ท้ายที่สุดจะเข้าสู่ช่วงของการถดถอย

4) ช่วงการถดถอย (Decline) ไม่ว่าจะผู้บริหารจะบริหารสินค้าเก่งเพียงใดก็ตาม ก็ต้องถึงวันที่สินค้าเข้าสู่ความถดถอยถึงแม้ว่าในบางครั้งเกิดจากการบริหารงานที่ล้มเหลว แต่กรณีที่มีการบริหารสินค้าที่ดี ก็เข้าสู่ความถดถอยได้ด้วยสาเหตุอื่นๆ เช่น สินค้าล้าสมัย ผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

โดยสรุปวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ 4 ช่วงคือ ช่วงเริ่มแรก ช่วงการเจริญเติบโต ช่วงอิมตัว ช่วงถดถอย จะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดและบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดอยู่ในช่วงถดถอย

รูปที่ 2.1 แสดงวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์

ที่มา : หนังสือพฤติกรรมผู้บริโภคของเสรี วงษ์มณฑา

2.1.2 ทฤษฎี Porter's 5 Forces Analysis

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการแข่งขัน หมายถึง สถานการณ์ที่องค์กรเผชิญภายในขอบเขตของการแข่งขันที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งมีกรอบในการวิเคราะห์เพื่อการกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันภายใต้อุตสาหกรรมได้ คือ แรงผลักดันทั้งห้าของการแข่งขัน (Five Competitive Forces)

แรงผลักดันทั้งห้าของการแข่งขัน เป็นแนวความคิดของนักวิชาการทางด้านกลยุทธ์การแข่งขัน คือ ไมเคิล อี พอร์เตอร์ (Michael E.Porter) ได้ทำการวิเคราะห์ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพการทำกำไรของธุรกิจไว้ว่าขึ้นอยู่กับแรงผลักดันทั้งห้าประการของการแข่งขัน คือ

- 1) การแข่งขันกับคู่แข่งรายใหม่

- 1.1) ขนาดของการลงทุน
- 1.2) ความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์
- 1.3) เงินลงทุน
- 1.4) ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลง
- 1.5) การเข้าถึงช่องทางการจัดจำหน่าย
- 1.6) ความได้เปรียบเรื่องของต้นทุน
- 1.7) นโยบายของรัฐ

2) การแข่งขันระหว่างธุรกิจด้วยกัน

- 2.1) จำนวนของกิจการที่มีอยู่ในอุตสาหกรรม
- 2.2) การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม
- 2.3) ต้นทุนคงที่หรือต้นทุนในการเก็บรักษา
- 2.4) การสร้างความแตกต่างหรือการเปลี่ยนของต้นทุน
- 2.5) สมรรถภาพในการผลิต
- 2.6) จำนวนคู่แข่ง
- 2.7) ผลประโยชน์ทางด้านกลยุทธ์
- 2.8) ข้อกีดขวางในการออกจากตลาด

3) การแข่งขันจากคู่แข่ง (สินค้า) ที่เข้ามาทดแทน

- 3.1) ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนแปลงการใช้สินค้าปัจจุบันไปสู่การใช้สินค้าทดแทน
- 3.2) ระดับความจงรักภักดีในสินค้าปัจจุบัน
- 3.3) ผลเปรียบเทียบของราคาและคุณสมบัติใช้งานของสินค้าทดแทน

4) อำนาจการต่อรองของผู้ซื้อ

- 4.1) การรวมกลุ่มของผู้ซื้อ
- 4.2) ต้นทุนการผลิตสินค้าของผู้ซื้อ
- 4.3) สินค้าที่มีรูปแบบมาตรฐาน
- 4.4) ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงการใช้สินค้า
- 4.5) การขยายตัวแบบไปข้างหลังได้
- 4.6) สินค้าของอุตสาหกรรมไม่เป็นส่วนประกอบสำคัญในคุณภาพของสินค้า/

บริการของผู้ซื้อ

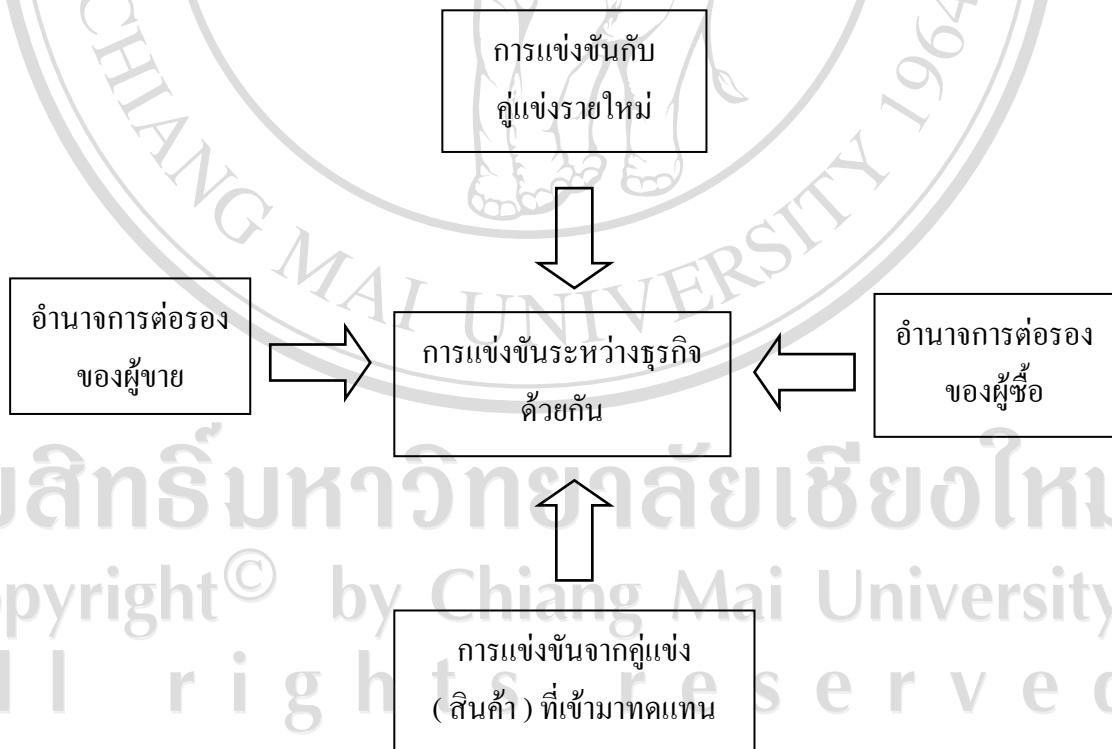
- 4.7) ข้อมูลข่าวสาร

5) อำนาจการต่อรองของผู้ขาย

- 5.1) ความเด่นของผู้ขายปัจจัยการผลิต
- 5.2) ความสามารถในการหาสินค้าทดแทน
- 5.3) ความสำคัญของผู้ซื้อที่เกี่ยวข้องกับผู้ขายปัจจัยการผลิต
- 5.4) ความสำคัญของผลิตภัณฑ์หรือบริการของผู้ขายปัจจัยการผลิตต่อผู้ซื้อ
- 5.5) ความแตกต่างกันในผู้ขายปัจจัยการผลิต

จากการศึกษาของ ไมเคิล อี พอร์ตเตอร์ สามารถนำมาศึกษาสภาวะการแข่งขันของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ว่ารุนแรงหรือไม่ โดยใช้แรงผลักดันทั้งห้า คือ การแข่งขันกับคู่แข่งรายใหม่ การแข่งขันระหว่างธุรกิจด้วยกัน การแข่งขันจากคู่แข่ง (สินค้า) ที่เข้ามาทดแทน อำนาจการต่อรองของผู้ซื้อ อำนาจการต่อรองของผู้ขาย เป็นตัวสำคัญในการพิจารณา

รูปที่ 2.2 แสดงแรงผลักดันทั้งห้าประการของการแข่งขัน

ที่มา : การจัดการเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษาของศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ

2.1.3 การวิเคราะห์ SWOT

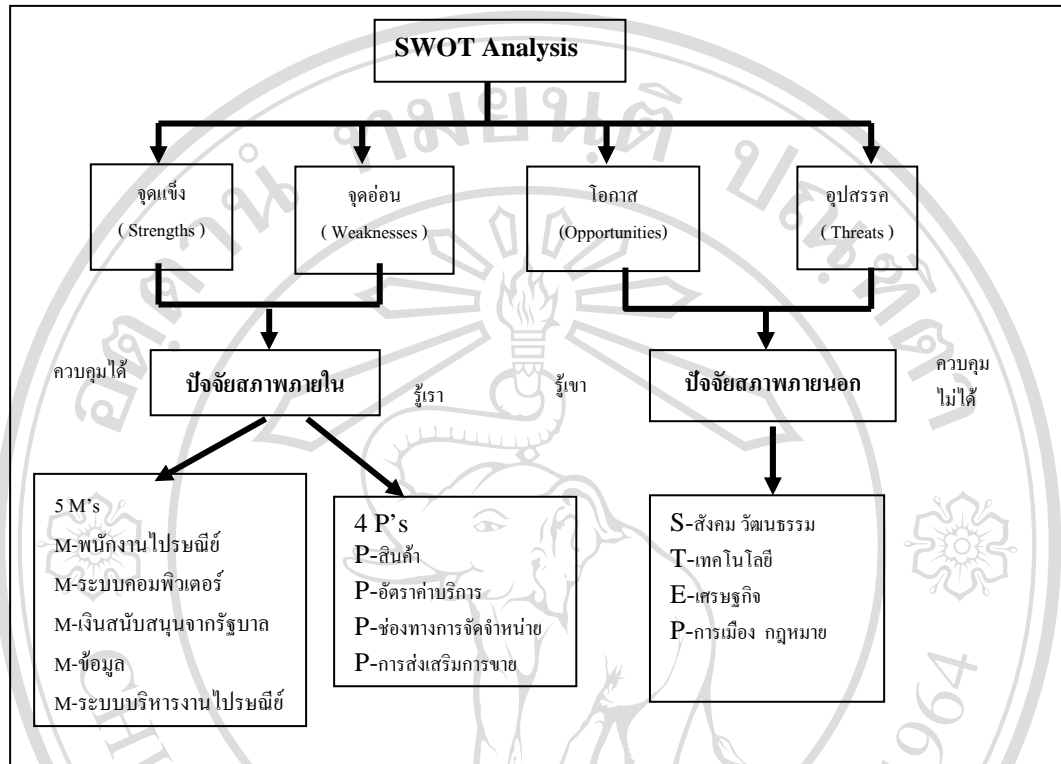
การจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการจัดการจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ภายในบริษัทให้เหมาะสมกับโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) จากสภาพแวดล้อมภายนอก (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2546 : 129)

1) โอกาสและอุปสรรคภายนอก (External opportunities and threats) สิ่งสำคัญในการจัดการเชิงกลยุทธ์ก็คือ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) จากภายนอก ซึ่งหมายถึงลักษณะด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การเมือง กฎหมาย รัฐบาล เทคโนโลยี ตลอดจนแนวโน้มทางการแข่งขันและเหตุการณ์ ซึ่งสามารถสร้างประโยชน์หรืออันตรายให้กับองค์กรได้ในอนาคต โอกาสและอุปสรรคที่อยู่เบื้องหลังการควบคุมขององค์กร จะเป็นโอกาสและอุปสรรคที่ไม่สามารถควบคุมได้

2) จุดแข็งและจุดอ่อนภายใน (Internal strengths and weaknesses) เป็นกิจกรรมที่สามารถควบคุมได้ภายในองค์กรซึ่งทำให้มีลักษณะที่ดีหรือไม่ดี ประกอบด้วย ฝ่ายการจัดการ การตลาด การเงิน การบัญชี การผลิต การปฏิบัติการ การวิจัยและการพัฒนา ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ กิจกรรมของธุรกิจเหล่านี้จะมีจุดแข็งหรือจุดอ่อนเกิดขึ้น กระบวนการกำหนดและประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการจัดการเชิงกลยุทธ์ องค์กรจะสามารถใช้จุดแข็งกำหนดเป็นกลยุทธ์และในขณะเดียวกันก็ปรับปรุงจุดอ่อน จุดแข็งและจุดอ่อนนั้นจะต้องเปรียบเทียบกับคู่แข่ง กล่าวคือ ถ้าเหนือกว่าคู่แข่งถือเป็นจุดแข็งและถ้าด้อยกว่าคู่แข่งถือเป็นจุดอ่อน

การวิเคราะห์ SWOT จะทำให้เกิดความเข้าใจ จุดแข็งเป็นความสามารถที่จะต้องใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จุดอ่อนเป็นลักษณะที่ต้องแก้ไข โอกาสเป็นสถานการณ์ซึ่งมีศักยภาพช่วยให้ องค์กรบรรลุเป้าหมาย และอุปสรรคเป็นปัญหาวิกฤตที่จะทำให้บริษัทไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

รูปที่ 2.3 การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis)

2.1.4 TOWS Matrix

TOWS Matrix เป็นเมทริกซ์ที่แสดงถึงโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) จากภายนอกบริษัทที่สัมพันธ์กับจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ภายในบริษัท โดยมีทางเลือกของกลยุทธ์ 4 ทางเลือก (ศิริวรรณ เสงีรัตน์และคณะ, 2546)

รูปที่ 2.4 แสดงทางเลือก 4 ประการของเมทริกซ์ TOWS เพื่อการกำหนดกลยุทธ์ (Four alternatives of TOWS matrix for strategy formulation)

	ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยภายใน			
จุดแข็ง (Strengths)		1.กลยุทธ์เชิงรุก SO (Aggressive Strategy)	2.กลยุทธ์เชิงกระจาย ST (diversification Strategy)
จุดอ่อน (Weaknesses)		3.กลยุทธ์เชิงปรับตัว WO (Turnaround Strategy)	4.กลยุทธ์เชิงรับ WT (Defensive Strategy)

รูปแสดงทางเลือกกลยุทธ์ของธุรกิจโดยวิธี TOWS Matrix

1) กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy)

เป็นการจับคู่จุดแข็งกับโอกาส เป็นสถานการณ์ที่บริษัทต้องการใช้สูงสุด เพราะเป็นการใช้จุดแข็งและข้อได้เปรียบจากโอกาสที่องค์กรมีอยู่

2) กลยุทธ์เชิงกระจาย ST (ST Strategy)

เป็นการจับคู่จุดแข็งกับอุปสรรค เป็นความพยายามทำให้มีจุดแข็งสูงสุดและอุปสรรคต่ำสุด เช่น การใช้จุดแข็งทางการผลิต การเงิน การตลาด และการจัดการ เพื่อแก้ไขอุปสรรคจากคู่แข่ง

3) กลยุทธ์เชิงปรับตัว WO (WO Strategy)

เป็นการจับคู่จุดอ่อนกับโอกาส ซึ่งเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดจุดอ่อนต่ำสุดและโอกาสสูงสุดด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาการตลาด

4) กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy)

เป็นการจับคู่อุปสรรคกับจุดอ่อน ซึ่งเป็นความพยายามที่จะแก้ไขจุดอ่อนและอุปสรรคที่บริษัทมีอยู่เพื่อสร้างเป็นจุดแข็งและโอกาสขึ้น กลยุทธ์ที่ระบุได้ เช่น การร่วมทุน การลดต้นทุน และการเลิกผลิตผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีกำไร

2.1.5 การประเมินด้านการตลาด

ความสำเร็จของการจัดการด้านการตลาด คือ การเติบโตของยอดขายหรือส่วนของตลาด ดังนั้นการบริหารการตลาดที่ประสบความสำเร็จต้องมีกลยุทธ์ด้านการตลาดที่ดี (อัจฉรา จันทร์ฉาย, 2543) อันได้แก่

1) กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

ตัวสินค้า

บริการ

ตรา ยี่ห้อ

การรับประกัน

คุณภาพ

2) กลยุทธ์ด้านราคา (Price)

ราคาพื้นฐาน

การให้ส่วนลด

ระยะเวลาการให้สินเชื่อ

ค่าขนส่งและค่าเก็บรักษาสินค้า

3) กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการขาย (Promotion)

พนักงานขาย

การส่งเสริมการขาย

การประชาสัมพันธ์

4) กลยุทธ์ด้านช่องทางการจำหน่าย (Place)

ช่องทางการจำหน่าย

ทำเลที่ตั้ง

สิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

การควบคุมสินค้าคงเหลือ

ระบบการจัดเก็บสินค้า

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำภา อัฐนาค (2543) ได้ศึกษาผลกระทบของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจต่อพนักงาน การสื่อสารแห่งประเทศไทย : ศึกษากรณีที่ทำกรไปรษณีย์คลองจั่น พบว่า 1.พนักงาน การสื่อสารแห่งประเทศไทยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสภาพการเป็นพนักงานในปัจจุบัน トラบ ใดที่การสื่อสารแห่งประเทศไทยยังมีผลกำไรอยู่ ก็ไม่สมควรที่จะมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ถ้าหาก มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้วพนักงานจะต้องทำงานหนักมากขึ้นกว่าเดิม และไม่แน่ใจว่าจะได้รับ อัตราเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆมากกว่าเดิม 2. เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน ระดับการศึกษา และอัตราเงินเดือน มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงาน การสื่อสารแห่งประเทศไทยที่มีผลกระทบต่อการแปรรูปการสื่อสารแห่งประเทศไทย 3. ระดับ ตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย ที่มี ผลกระทบการแปรรูปการสื่อสารแห่งประเทศไทย

ณัชพล สองทิต (2544) ได้ศึกษาระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติก้าวใหม่ไปรษณีย์ไทย จากผลการวิเคราะห์การนำระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติมาใช้ในการพัฒนาระบบการให้บริการไปรษณีย์จากระบบทำด้วยมือมาใช้ระบบคอมพิวเตอร์แทนเพื่อเป็นการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1.การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้การดำเนินโครงการนี้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานและมีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบมากขึ้น 2. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ โดยเฉพาะความรวดเร็วในการให้บริการและการเผยแพร่ข้อมูลด้วยระบบ CA POS เพื่อให้ความยุ่งยากลดน้อยลง ซึ่งเป็นการเปิดตลาดรองรับลูกค้ารายใหม่ 3.การพัฒนาองค์กรอย่างไม่หยุดนิ่ง จากการทำงานด้วยระบบเดิมที่มีปัญหามากมาย จึงมีการนำระบบใหม่มาใช้เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมคือระบบไปรษณีย์เคาน์เตอร์อัตโนมัติ เพื่อสร้างรายได้หลักให้กิจการระบบไปรษณีย์ และสร้างความเชี่ยวชาญในระบบการทำงาน

ปรานี ชัยพัฒนาวรรณ (2546) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การแข่งขันการให้บริการโทรศัพท์ระบบ Y-tel 1234 ของ บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT และพฤติกรรมผู้บริโภค ผลการวิเคราะห์แบบ SWOT พบว่า บมจ. ทศท จะมีจุดแข็งจากสภาพแวดล้อมภายใน และมีอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อเปรียบเทียบกับ บมจ. ทีทีเอ็นดีที ดังนั้นกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่ควรนำมาใช้ คือ กลยุทธ์เชิงกระจาย ส่วนผลการศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการโทรศัพท์ระบบ Y-tel 1234 พบว่าส่วนใหญ่ใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของ บมจ.ทศท คอร์ปอเรชั่น สำหรับปัญหาที่พบจากการใช้บริการพบว่า การคิดค่าบริการไม่ถูกต้อง สำหรับอัตราค่าบริการในปัจจุบันเหมาะสมดีแต่อยากให้มีการคิดค่าบริการในอัตราเดียวกันทั้งประเทศ ในส่วนสัญญาณเสียง ส่วนใหญ่บอกว่าสัญญาณเสียงชัดเจนดี มีคุณภาพมากกว่าคู่แข่ง เนื่องจากมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ และนอกจากนั้นร้อยละ 75.50 บอกว่ามีโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นสิ่งบ่งบอกถึงคุณภาพต่อการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน เนื่องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสินค้าทดแทนโทรศัพท์พื้นฐานได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นกลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้ต่อการให้บริการโทรศัพท์ระบบ Y-tel 1234 ได้แก่ กลยุทธ์การแข่งขันโดยใช้ราคา โดยตั้งราคาต่ำเพื่อเจาะตลาด กลยุทธ์การสร้างความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์และบริการ เช่น คุณภาพการ

¹ บริการโทรทางไกลราคาประหยัด เป็นทางเลือกใหม่ในการใช้บริการโทรศัพท์ทางไกลภายในประเทศ โดยอาศัยเทคโนโลยีที่เรียกว่า IP Telephony มาพัฒนาและปรับใช้กับระบบโทรศัพท์พื้นฐานที่ทันสมัย โดยคุณภาพของเสียงพูดที่ได้ยิน ยังคงมีความชัดเจนในระดับใช้งานได้ดี

ให้บริการที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะใช้บริการที่ใด การติดตั้งที่รวดเร็วและมีคุณภาพ รวมถึงการสร้าง ความแตกต่างในด้านภาพลักษณ์ขององค์กรต่างจากองค์กรอื่น

วรรณภา กลั่นทกานนท์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพโครงการเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ : กรณีศึกษาที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพโครงการ เคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติและปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพโครงการเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการไปรษณีย์ลาดพร้าว และใช้การวิเคราะห์เชิง ปริมาณ (qualitative method) โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว จำนวน 400 คน นำข้อมูลจาก แบบสอบถาม มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผล การศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการไปรษณีย์ต่อประสิทธิภาพการให้บริการของที่ทำ การไปรษณีย์ลาดพร้าว ด้านบริการและด้านพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับความคิดเห็น ของผู้ให้บริการไปรษณีย์ต่อประสิทธิภาพการให้บริการของที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว ด้านสถานที่ อยู่ในระดับสูง และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการให้บริการของที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว ด้านบริการ ส่วนรายได้ การใช้บริการ EMS และลงทะเบียน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อ ประสิทธิภาพการให้บริการของที่ทำการไปรษณีย์ลาดพร้าว ด้านพนักงานและอายุ, การใช้บริการ พัสดุ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการให้บริการของที่ทำการไปรษณีย์ ลาดพร้าวด้านสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่พบความสัมพันธ์

วารารณีย์ ใช้เทียมวงศ์ (2547) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนและสื่อบุคคล เพื่อให้บริการไปรษณีย์เชิงธุรกิจของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แนวทางการ พัฒนายุทธศาสตร์การสื่อสารที่เหมาะสม และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด ยุทธศาสตร์การสื่อสาร ทั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ สัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติงาน รวมทั้งใช้วิธีวิจัยเชิงปริ มານเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในกรุงเทพฯ เกี่ยวกับองค์กร บริการและการใช้บริการ ไปรษณีย์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ในปัจจุบันบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ใช้ยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อ ส่งเสริมการให้บริการผ่านสื่อมวลชนเป็นหลัก คือมีการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขององค์กรเพื่อสร้าง การรับรู้และความเชื่อมั่นในองค์กร บริการ ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและโฆษณาเพื่อส่งเสริม

การใช้บริการ สำหรับยุทธศาสตร์การสื่อสารผ่านสื่อบุคคล ยังมีการดำเนินงานที่ไม่ค่อยชัดเจน ทั้งนี้ ในภาพรวมได้ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจและสร้างกำไรให้องค์กร 2. แนวทางการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการใช้บริการ ควรใช้ยุทธศาสตร์การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนเพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง โดยพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และมุ่งใช้ยุทธศาสตร์การสื่อสารผ่านสื่อบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องปรับทัศนคติ วัฒนธรรมองค์กร และสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของพนักงาน เพื่อเป็นผู้ให้บริการที่ดีมีคุณภาพ และปรับใช้เป็นการสื่อสารหลักในอนาคต 3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดยุทธศาสตร์การสื่อสาร ประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ นโยบายขององค์กร ผู้บริหารระดับสูง บริการ บุคลากร งบประมาณ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพการณ์ตลาด และกลุ่มเป้าหมายบริการ

เฉลิม ศรีลานนท์ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การให้บริการ PAY AT POST ของที่ทำการไปรษณีย์มหาสารคาม พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการทำกิจกรรมหรือธุรกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการเอื้ออำนวยในการมีบทบาท ทางด้านการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การเรียนรู้ การประกอบธุรกิจ และการค้า การแข่งขันด้านบริการต่างๆก็เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะบริการ PAY AT POST 1. ผู้บริหารของที่ทำการไปรษณีย์มหาสารคาม พบว่าผู้บริหารได้บริหารจัดการเป็นแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านสินค้าและการให้บริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย/สถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรหรือพนักงาน ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการให้บริการ โดยเก็บสถิติการให้บริการ และกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน ออกเป็นด้านดังนี้ กลยุทธ์ด้านสินค้าและบริการ นำส่วนลด และของสมนาคุณลูกค้าสำหรับการให้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ระหว่างประเทศ กลยุทธ์ด้านราคา ไม่สามารถกำหนดราคาได้ กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นำสินค้าไปจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้า กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด มีส่วนลดและของสมนาคุณสำหรับลูกค้าที่มาใช้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ 2. ผู้ใช้บริการ PAY AT POST ของที่ทำการไปรษณีย์มหาสารคามส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท สื่อที่ทำให้ทราบการให้บริการ แผ่นพับ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ใช้บริการ PAY AT POST เพื่อชำระค่าสาธารณูปโภค ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3. ผู้ที่ไม่เคยใช้บริการ ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานเอกชน รายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ทราบว่ามีบริการให้บริการ PAY AT POST สื่อที่ทำให้ทราบ คือ แผ่นพับ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อชำระค่าสาธารณูปโภค ผู้ไม่เคยใช้ส่วนใหญ่คิดจะใช้บริการ เนื่องจากอัตราค่าบริการถูกกว่าที่อื่น

จิรศักดิ์ จิรจันทร์จรัส (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ กลยุทธ์การดำเนินงานภายหลังการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยที่เป็นโอกาสในการดำเนินงานของที่ทำกรไปรษณีย์คือ มีความต้องการบริการไปรษณีย์อีกมากแม้ว่าจะมีคู่แข่งในตลาดเป็นจำนวนมากก็ตาม นอกจากนี้หลายๆ กิจกรรมของรัฐบาลเป็นการสนับสนุนกิจการของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดเช่น โครงการคอมพิวเตอร์เอื้ออาทร โครงการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ การขนส่งบัตรเลือกตั้ง เป็นต้น ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน พบจุดแข็งหลายประการได้แก่ ท่าเลที่ตั้ง มีการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีที่ดี จุดอ่อน ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ และทักษะด้านการตลาดและการดำเนินงานเชิงธุรกิจ

วรรณเทพ ทรงสุขชัยกุล (2549) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การแข่งขันของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดแพร่ ผลการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันในธุรกิจโทรคมนาคม ของ บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) จังหวัดแพร่ โดยใช้ทฤษฎี Porter' s Five Force พบว่ามีการแข่งขันที่เข้มข้น โดยแรงกดดันที่มีผลกระทบต่อการแข่งขันคือ อำนาจต่อรองของลูกค้า บริษัทที่ให้บริการอยู่เดิม และบริษัทที่ให้บริการโทรศัพท์ที่เข้ามาใหม่ ส่วนผลการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันโดยใช้ SWOT Analysis พบว่า บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) มีจุดแข็งคือ มีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ มีบริการหลังการขาย ให้บริการครบวงจร มีศูนย์บริการลูกค้าเพียงพอ มีความน่าเชื่อถือเนื่องจากเป็นรัฐวิสาหกิจมาก่อน ส่วนจุดอ่อน ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการตลาด ไม่สามารถสร้างความสนใจให้ลูกค้า ขาดทักษะด้านการตลาด ต้นทุนแรงงานสูงกว่าคู่แข่ง ขาดความพร้อมในเชิงธุรกิจเนื่องจากแปรสภาพมาจากรัฐวิสาหกิจ โอกาสประกอบด้วย รัฐบาลส่งเสริมให้ใช้ระบบสารสนเทศ ประชากรมีการติดต่อสื่อสารเพิ่มขึ้น ขนาดของกลุ่มลูกค้าใหญ่ขึ้น ทางด้านอุปสรรค ได้แก่ มีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลมีนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจทำให้อำนาจผูกขาดของ บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) ลดน้อยลง การเปิดเสรีโทรคมนาคม ทำให้มีคู่แข่งมากขึ้น ดังนั้นกลยุทธ์ที่ บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)ใช้ คือ กลยุทธ์เชิงกระจาย ประกอบด้วย กลยุทธ์การสร้างมูลค่าเพิ่ม ความแตกต่างด้านบริการ ความแตกต่างด้านภาพลักษณ์